



**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1188/16-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola Havířov-Šumbark Školní 1/814 okres Karviná, příspěvková organizace
Sídlo	Školní 1, 736 01 Havířov-Šumbark
E-mail právnické osoby	skolni.zs@volny.cz
IČ	70958149
Identifikátor	600136469
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vladimír Kosňovský, ředitel
Zřizovatel	Statutární město Havířov
Místo inspekční činnosti	Školní 1, 736 01 Havířov-Šumbark
Termín inspekční činnosti	13. 6. 2016 – 15. 6. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů v souladu § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“) základní školy a školní družiny a jejich souladu s právními předpisy a s příslušným rámcovým vzdělávacím programem (dále „RVP“) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola Havířov-Šumbark Školní 1/814 okres Karviná, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny - výdejny. V rámci města se jedná o druhou nejstarší základní školu, která se nachází v klidné části městského obvodu s dobrou dopravní dostupností. Výuka probíhá podle školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“), který podporuje jak rozvoj osobnosti žáků, tak získávání takových vědomostí a dovedností, které by mohli uplatnit v praktickém životě. Pro zájmové vzdělávání využívá hernu a dvě účelně vybavené samostatné učebny, v jedné z nich v dopoledních hodinách probíhá výuka přípravné třídy. Stravování pro žáky a zaměstnance zajišťuje školní jídelna Základní školy Havířov-Šumbark Moravská 29/497 okres Karviná, příspěvková organizace. Pro zlepšení stravovacích návyků žáků školní jídelna zařazuje výběr ze dvou jídel a škola se zapojila do projektu „Ovoce a zelenina do škol“.

K termínu inspekční činnosti školu navštívilo v 9 třídách 183 žáků, z toho 8 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, 7 žáků s odlišným mateřským jazykem a 4 žáci se vzdělávali v zahraničí. O pobytu a průběhu vzdělávání 11 žáků škola neměla informace. Počet žáků má v posledních třech letech mírně stoupající tendenci, při celkové kapacitě 300 žáků byla škola naplněna na 61%. Ve školní družině (dále "ŠD") bylo zapsáno 50 žáků, což představuje její 100% naplněnost. V rámci šetření MŠMT k dokumentaci rozvojového programu „Na podporu škol, které realizují inkluzivní vzdělávání a vzdělávání dětí a žáků se sociokulturním znevýhodněním“ byl v listopadu 2014 podíl žáků se sociálním znevýhodněním stanoven na 95%.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Škola poskytuje vzdělávání na základě zpracované reálné koncepce rozvoje, jejímž hlavním cílem je především zvýšit kvalitu výchovy a vzdělávání a dále zlepšovat spolupráci mezi školou a rodinou. Vedení školy i pedagogové koncepci průběžně naplňují a vyhodnocují. Základním prostředkem k dosažení cíle je realizace ŠVP, který je zpracován v souladu s příslušným RVP. Pro podporu všeobecného vzdělání žáků škola vytvořila učební plán, ve kterém využila disponibilní dotaci především pro výuku českého jazyka, matematiky a některých všeobecně vzdělávacích předmětů, pro rozvoj jejich nadání nabízí volitelné předměty s rozmanitým zaměřením (jazyky, přírodověda, sport, kultura).

Při řízení školy využívá ředitel své dlouholeté pedagogické i řídicí zkušenosti. Účelně delegoval kompetence na svou zástupkyni, což podporuje plynulý chod školy. Nastavil funkční kontrolní systém, který mj. zahrnuje pravidelně prováděné provozní a pedagogické rady. Učitelé se jejich prostřednictvím a prací v předmětových komisích účinně podílejí na výchovně vzdělávacím procesu. Spolupracují rovněž v pedagogické i výchovné oblasti. Výsledkem práce vedení školy jsou příznivé personální podmínky umožňující naplňování ŠVP. Předpoklady kvalifikace splňují všichni učitelé z celkového počtu 14, 2 vychovatelky školní družiny a 2 asistentky pedagoga. Věkově vyvážená struktura napomáhá vyučujícím k vzájemnému předávání zkušeností a sdílení výukových materiálů. V případě potřeby začínajícím a nově nastupujícím pedagogům poskytují uvádějící učitelé dostatečnou metodickou podporu. Profesionálnímu růstu většiny vyučujících napomáhá další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“). Vzdělávací akce vycházejí z potřeb školy (žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, výchovné poradenství a prevence, EVVO,

informační technologie) a podporují zvyšování odbornosti pedagogů. Na vlastní profesní rozvoj klade důraz i vedení školy a účastní se akcí především v oblasti školské legislativy.

Škola věnuje patřičnou pozornost zajišťování bezpečného prostředí pro vzdělávání žáků. K lepšímu zajištění jejich bezpečnosti napomáhá dohled učitelů o přestávkách, v průběhu školních i mimoškolních akcí. Nastavená pravidla ve škole i při mimoškolních činnostech žáci obvykle dodržují. Riziko z hlediska bezpečnosti žáků představuje dlouhodobě neprováděný nácvik cvičného požárního poplachu a dočasné přerušení činnosti požární hlídky.

Stav materiálně technického vybavení vedení školy průběžně vyhodnocuje. Dostatečný počet kmenových a odborných učeben, v některých je instalována didaktická technika (audiovizuální technika, dataprojektory), umožňuje realizaci vzdělávacího programu. Pro výuku tělesné výchovy škola využívá tělocvičnu a venkovní školní hřiště, které jen částečně plní svou funkci vzhledem k jeho poškozování veřejností. Prostředí celé školy je příjemné a esteticky podnětné, vhodně vyzdobené výtvarnými pracemi, výrobky žáků, výstupy z realizovaných projektů. Rizikem se jeví, z hlediska bezpečnosti žáků, zastaralá, mnohde nefunkční okna. Jejich výměna je zřizovatelem dlouhodobě plánována.

Realizaci ŠVP podporuje rovněž účelné hospodaření s finančními prostředky. Škola kromě prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, z probíhajících rozvojových programů MŠMT, ESF a od zřizovatele využívala i jiné příjmy (ŠD).

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Pojetí výuky a náročnost učiva odpovídaly složení žáků školy. Kvalita výuky v jednotlivých hodinách byla vyrovnaná, měla velmi dobrou úroveň, výuka matematiky a přírodovědných předmětů nadstandardní úroveň. Vyučující byli vždy pečlivě připraveni, zvolené vzdělávací strategie zohledňovaly individuální předpoklady žáků. Vybrané metody a formy (frontální výklad, řízený rozhovor, vysvětlování, práce s pracovními listy a sešity) většinou odpovídaly charakteru probíraného učiva a stanoveným vzdělávacím cílům. Účinnost výuky zvyšovalo účelné využívání didaktické techniky (výukové prezentace, poslech) i propojování probíraného učiva s praktickými příklady. Žáci prokazovali odpovídající úroveň vědomostí a dovedností, ve většině případů se aktivně zapojovali do výuky. Pozitivním znakem navštívených hodin byla příznivá atmosféra podporující učení a vstřícný přístup vyučujících k žákům, kteří měli zažitá pravidla postupu práce a přirozené komunikace s učiteli. Vyučující v menší míře využívali činnosti podporující vzájemnou spolupráci žáků (práce ve dvojicích) a motivační a formativní funkci hodnocení. Někteří zapojovali žáky do vzájemného hodnocení a sebehodnocení, čímž si ověřovali jejich pochopení učiva, a tím i ověření splnění vzdělávacího cíle.

Na vzdělávací obsahy jednotlivých předmětů vhodně navazují bohaté školní (mj. exkurze, kulturní akce, besídky) a mimoškolní aktivity, především ve spolupráci s občanským sdružením SRPŠ (karneval, spaní ve škole, rodinná olympiáda) a zřizovatelem (Den Země, sportovní soutěže).

Při sledované inspekční činnosti ve ŠD převládala přátelská atmosféra se vzájemnou důvěrou. Aktivity žákům vychovatelky organizovaly, střídaly se pohybové a výtvarné činnosti. Školní družina nabízí aktivity posilující sebepojetí i sebevědomí a motivuje žáky k zájmovému vzdělávání. Režim ŠD je rozdělen na jednotlivé činnosti, především na relaxační činnosti, kolektivní hry s plánovanou zájmovou a volnou činností zaměřenou

na sportovně pohybové, výtvarné a hudební činnosti a na přípravu na vyučování. Proces řízení je promyšlený a stabilizovaný.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Výsledky vzdělávání a úspěšnost žáků ovlivňuje sociální složení žáků. Pedagogové je sledují a analyzují v rámci předmětových komisí a pravidelně vyhodnocují na jednáních pedagogické rady. Těžiště hodnocení spočívá v průběžné klasifikaci, která respektuje zásady stanovené v klasifikačním řádu a je prováděna běžnými způsoby (většinou ústní a písemné zkoušení) a škola rovněž využívá externího testování. V posledním průzkumu ČŠI znalostí žáků pátých až devátých ročníků z listopadu 2013 byla škola hodnocena průměrně až podprůměrně ve všech testovaných předmětech. Vzhledem k sociálnímu zázemí žáků, jejich nízké motivaci ke vzdělávání a vzhledem k používaným vzdělávacím strategiím pedagogů žáci školy dosahují průměrných celkových výsledků (ve školním roce 2014/2015 jich prospělo s vyznamenáním 22%), 19,7% žáků neprospělo. Žákům s prospěchovými problémy je poskytována účinná individuální podpora (např. konzultace, doučování, zpracování individuálních vzdělávacích plánů, pomoc asistenta pedagoga). K udělování výchovných opatření přistupují pedagogové uvážlivě, jsou udělována především za nevhodné chování a soustavné vyrušování ve vyučování, neomluvenou absenci (cca 30% žáků). Pochvala třídního učitele byla udělena 46% žáků, většinou na prvním stupni. Žáci se mohou zapojit zejména do uměleckých a sportovních soutěží. Ve sledovaném období dosáhli žáci jednotlivých úspěchů na okresní a regionální úrovni především ve volejbale a stolním tenise. Škola vhodně nastavila proces adaptace dětí na školní prostředí zřízením přípravné třídy. Pedagogové se rovněž efektivně zabývají přechodem žáků na střední školy, dle sdělení ředitele až 25% žáků ukončí střední školu maturitní zkouškou nebo získá výuční list.

Do výsledků vzdělávání se promítá i funkční poradenský systém propojený s prevencí sociálně patologických jevů. Škola vytváří vhodné podmínky pro zvládnutí základního učiva žákům se speciálními vzdělávacími potřebami včetně sociálně znevýhodněných. Výchovná poradkyně o jejich speciálních potřebách pravidelně informuje třídní učitele i ostatní vyučující. Pomoc žákům vychází z včasného informování zákonných zástupců, z možnosti využití individuálních konzultací a doučování, vypracování domácích úkolů a přípravy na vyučování ve školní družině (ve spolupráci s Armádou spásy).

Dlouhodobě realizovaná prevence sociálně patologických jevů je založena na vzájemné spolupráci metodičky prevence, výchovné poradkyně, zástupkyně ředitele školy (školní poradenský tým) a třídních učitelů. Konkrétní cíle (především snížení výskytu sociálně patologických jevů a vyvíjení aktivit vedoucích ke zdravému osobnímu rozvoji žáka) vycházejí z potřeb školy. Problematika sociálně patologických jevů se promítá do vzdělávacích obsahů jednotlivých předmětů, žáci se účastní tematicky zaměřených besed a řady akcí především v rámci spolupráce s Městskou policií v Havířově, Centrem prevence Sociálních služeb města Havířov, hasiči a Policií ČR. K osvědčeným nástrojům prevence patří třídnické hodiny, pestrá nabídka mimoškolních aktivit organizovaná zejména ve spolupráci s Církevním střediskem volného času sv. J. Boska, Domem dětí a mládeže Asterix (soutěže, programy pro školy) i městskou knihovnou (besedy).

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- kvalitní pedagogický sbor,
- přístup učitelů k žákům, kázeň a aktivita žáků ve většině hodin,
- široká nabídka aktivit pro žáky se sociálním znevýhodněním,
- spolupráce s partnery v oblasti podpory rozvoje osobnosti žáků.

Slabé stránky

- sociální zázemí žáků a jejich nízká motivace ke vzdělávání.

Návrhy na zlepšení (udržení) stavu

- ve spolupráci se zřizovatelem realizovat výměnu oken pro účinné zajištění bezpečnosti žáků,
- zvážit rekonstrukci školního hřiště,
- z důvodu prevence rizik zorganizovat jednou ročně cvičný požární poplach a bezodkladně obnovit činnost požární hlídky.

Hodnocení vývoje

- Škola dlouhodobě žákům na standardní úrovni poskytuje všeobecné základní vzdělání. Od poslední inspekční činnosti pokračuje zejména ve zkvalitňování materiálních a personálních podmínek pro realizaci ŠVP.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina organizace Základní škola Havířov-Šumbark Školní 1/814, příspěvková organizace účinná dnem 1. 1. 2016 vydaná na základě usnesení Zastupitelstva města Havířova č. 336/8ZM/2015 ze dne 14. 12. 2015
2. Jmenování do funkce ředitele školy s účinností od 29. června 2001
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne (elektronický) 2. 6. 2016
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. 9. 2013
5. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 1. 9. 2007
6. Koncepce rozvoje školy na léta 2012 - 2016
7. Výroční zprávy o činnosti za školní rok 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015
8. Školní řád ze dne 29. 9. 2011 (včetně dodatku platného ode dne 1. 9. 2012)
9. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2015
10. Třídní knihy vedené ve školním roce 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
11. Přehled výchovně vzdělávací práce školní družiny vedený ve školním roce 2015/2016 k termínu inspekční činnosti (2 dokumenty)
12. Organizační řád školy ze dne 1. 1. 2012 (včetně organizačního schématu)
13. Organizace školního roku 2015/2016 (mj. předmětové komise, provozní řády, roční plány práce, dohledy, úvazky, hospitační činnost, výchovný poradce, třídnické hodiny, DVPP, rozvrh hodin)
14. Školní matrika ZŠ a ŠD vedená ve školním roce 2015/2016, stav k termínu inspekce
15. Dokumentace k žákům se SVP ve školním roce 2015/2016 k termínu inspekce
16. Pedagogická rada – zápisy z jednání vedené od 17. 9. 2009 k termínu inspekce
17. Školní preventivní strategie 2014/2019, Havířov 2014
18. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy a certifikáty DVPP, k termínu inspekční činnosti
19. Přijímací řízení (souhrnná dokumentace) školní roky 2015/2016 a 2016/2017 stav k termínu inspekční činnosti
20. Školská rada – zápisy z jednání vedené od školního roku 2012/2013 k termínu inspekce (6 dokumentů)
21. Hlavní kniha účetnictví období 12/2015
22. Výkaz zisku a ztráty období 12/2005 ze dne 3. 2. 2016
23. Náklady a výnosy období 12/2015 ze dne 10. 6. 2016
24. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2015 ze dne 21. 1. 2016
25. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků k termínu inspekční činnosti
26. Dokumentace a doklady školní jídelny – výdejny za období školní rok 2015/2016
27. Kniha úrazů vedená ve školním roce 2015/2016

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Franková, školní inspektorka

Franková Jana v. r.

Mgr. Jiří Crhonek, školní inspektor

Crhonek Jiří v. r.

Ing. Pavel Hon, kontrolní pracovník

Hon Pavel v. r.

Mgr. Josef Navrátil, školní inspektor

Navrátil Josef v. r.

V Českém Těšíně 21. 6. 2016

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Vladimír Kosňovský, ředitel školy

Kosňovský Vladimír v. r.

V Havířově 30. 6. 2016